

Hørsholm, den 15. januar 2012

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Ref. : Bemærkninger til Vandplan 2010-2015, Hovedopland Øresund

Som formand for Hørsholm Sølaugs bestyrelse skal jeg hermed viderebringe foreningens bemærkninger til vandplanerne for region Øresund med specielt sigte på omtalen af forholdene i Hørsholm Kommune. Hørsholm Sølaug har i første række til formål at sikre eller genskabe naturværdierne i kommunens mange søer og på sigt at højne søernes miljøstandard samt skabe et bæredygtigt vandmiljø (www.hoersholmsoelaug.dk).

Hørsholm er en af Danmarks mest sørige kommuner. Alene i byzonen øst for motorvejen findes omkring 150 søer, hvoraf en del udgør et sammenhængende sø- og vandløbssystem. Vandplanen nævner kun to søer, nemlig Hørsholm Slotssø og Springdammen. I tabellerne 1.3.2b, 2.3.4. og 2.4.6 får disse to søer forbavsende gode skudsmål. Det fremgår således af tabellerne og fremskrivningerne, at der for disse søer ikke er behov for yderligere miljøtiltag for at nå målopfyldelse i 2015. Endvidere vises det, at EQR-værdierne i dag og i 2015 ligger så højt som 1 eller lige under, og at den såkaldte tilstandsklasse, både den nuværende og fremtidige (2015), kategoriseres som "høj", dvs. blandt de absolut bedste i undersøgelsen. I vandplanens terminologi er disse søers miljøtilstand altså på et niveau karakteriseret ved "*ingen eller kun ubetydelig afvigelse fra uberørte forhold*". Dog anføres det, side 147, at selv om "*Søerne opfylder målet i dag... kan det blive nødvendigt at reducere fosforbelastningen... yderligere for at sikre, at den gode tilstand i søerne bliver stabil*".

Det forekommer overraskende, at netop disse søer, navnlig Slotssøen, fremstår med så fine miljømæssige resultater, givet at der i årtier er blevet udledt kloakvand gennem mindst 4 overløb sammen med andre udledninger. Det visuelle indtryk af Slotssøen fra de senere år er helt klar, at dets vandmiljø forekommer særdeles belastet. Samtidig med at vi stiller spørgsmålstegn ved konklusionen, at Slotssøen ifølge vandplanen ikke trænger til nævneværdige miljømæssige tiltag, er der vægtige grunde til at fremhæve den bekymrende situation i kommunens øvrige sø- og vandmiljø.

En analyse af Hørsholm Kommunes vandmiljøproblemer burde i stedet tage udgangspunkt i den omfattende forurening, der i en lang årrække er sket i navnlig byzoneområdet, et forhold som vandplanen desværre kun berører i generelle vendinger. Kommunen benytter sig i dag af tæt ved 100 regnvands- og spildevandsudledninger, der selvsagt udgør en massiv belastning af sø- og vandmiljøet. Det er med udgangspunkt heri, at Hørsholm Sølaug efterlyser en alternativ tilgang til fastsættelse af kommunens miljømål og indsatsprogram som anført i miljømålslovens § 53 og § 55, jvf. nærmere nedenfor.

De kommunale regnvands- og spildevandsudledninger er ifølge beregninger i tidligere spildevandsplaner meget omfattende i vor kommune, men kommunen har tilsyneladende ikke mere præcise data for udledningsomfanget fra de seneste år, hvor nedbørsmængden langt har oversteg de 613 mm/år, som var Frederiksborgs Amts antagelse for middelnedbøren i midten af 1990'erne. Udledningstilladelserne stammer i overvejende grad fra beslutninger truffet af det daværende Hovedstadsråd i 1960'erne. Udledningerne og den tilknyttede infrastruktur er stort set blevet fastholdt uændret trods en kraftig udbygning af kommunen. Sø- og vandmiljøet spiller således en helt central rolle i den kommunale spildevandshåndtering. Og i kølvandet på den almindelige parcelhusudvikling i samspil med de voksende nedbørsmængder udgør spildevandsbelastningen i dag et foruroligende forureningsproblem i et stort antal af kommunens søer og vandløb, navnlig i byzonen. I stærk kontrast til den voksende miljøbevidsthed i almindelighed meddelte kommunen i sin Spildevandsplan 2004-2012, side 13, at *"Små søer, der ligger i bymæssig bebyggelse, og hvortil der afledes separat overfladevand og/eller regnbetingede overløb, bliver betragtet som en integreret del af afløbssystemet (forsinkelsesbassiner). Derfor bliver den generelle målsætning ikke anset som værende gældende for disse"*. Søer og vandløb skal altså hermed officielt betragtes som en del af det offentlige kloaksystem.

Adskillige medlemmer af Sølaug har siden midten af 1990'erne løbende klaget over den kommunale vandforurening. Ligeledes har den daværende tilsynsmyndighed i Frederiksborg Amt jævnligt efterlyst større kommunal miljøbevidsthed, og amtet har i flere tilfælde udstedt påbud i forsøget på at tage toppen af kommunens spildevandsforurening. Kommunen har hidtil afvist klagerne med henvisning til, at kloakkerne med tilhørende udledninger var lovlige, da de blev etableret, men den kendsgerning at de er "lovlige" kan umuligt betyde, at de også er "hensigtsmæssige" eller "tidssvarende" idag, så mange år senere. Status er derfor, at der -- bortset fra opførelse af et moderne rensningsanlæg -- fortsat sker kraftig forurening af vandmiljøet, fordi spildevandet i vidt omfang bliver udledt i naturen, allerede inden det når frem til rensaneanlægget. Denne forurening har betydning for et større område, da adskillige søer øst for motorvejen er indbyrdes forbundne og via Blårenden står i forbindelse med Usserød Å og Øresund og således udgør et sammenhængende vandløbssystem.

Givet Hørsholm Kommunes omfattende forurening af sø- og vandmiljøet mener Hørsholm Sølaug, at Kommunens miljømål og indsatsprogram i første række bør fokusere på de områder, hvor der virkelig er upåagtede og åbenlyse miljøproblemer, dvs. de utallige regnvands- og spildevandsudledninger. Her skal vandplanen ifølge miljømålsloven stille bindende krav over for kommunen med kraftig understregning af de retningslinjer, der opregnes side 47 og fremefter, herunder

- al ny og forøget spildevandsudledning skal undgås (stigende nedbørsmængder kræver viden om **forøget** udledningsomfang og må derfor pr. definition give anledning til nyvurdering af udløbenes kvantitative omfang og påvirkning på de berørte søer);

- høj materialetransport i og til vandløbene skal begrænses ved ”kilden”, subsidiært ved brug af oliefilter og sandfang;
- indgående kendskab til og grænser for vandløbenes hydrauliske kapacitet;
- alle søer skal opnå god økologisk tilstand; og
- stærkere håndhævelse af miljølovene for mindre søer, der ikke indgår eksplicit i vandplanen.

Hørsholm Kommune skal i nær fremtid udarbejde en handleplan for, hvordan vandplanen skal realiseres her i kommunen. Ifølge lovgivningen må kommuneplanen ikke stride mod vandplanen. Miljømålsloven fastslår også, at indsatsprogrammet skal sikre opnåelse af god tilstand ”med henblik på at beskytte, forbedre og restaurere **alle** vandforekomster” (§ 25). Hørsholm Sølaug lægger stor vægt på dette forhold og de retningslinjer, som er indeholdt i vandplanen, og som anses for at være af central betydning for miljøstandarden ikke blot i kommunens søer og vandløb, men dermed også i det større sammenhængende vandløbs-system.

Alt i alt er det Hørsholm Sølaugs opfattelse, at vandplanen har sat kikkerten for det forkerte øje ved ensidigt at rette opmærksomheden mod to søer, der er karakteriseret ved ”ingen eller kun ubetydelig afvigelse fra uberørte forhold”, dvs. tilsyneladende ”miljøoptimale” søer uden nævneværdigt behov for miljøopretning på sigt, mens man i tavshed forbigår det øvrige sø- og vandmiljø i kommunen, der lider under massive forureningsproblemer som følge af årtiers ukontrollerede spildevandsudledninger.

Med venlig hilsen

Jørgen Lissner
Formand, Hørsholm Sølaug
Akacievej 3, 2970 Hørsholm

Kopi til :

- Center for Plan og Miljø, Hørsholm Kommune
- Danmarks Naturfredningsforenings Hørsholm afdeling
v/ Peter Skat Nielsen, Hørsholm